

Bolesti vinove loze

Naslov originala: Maladies de la vigne

Izvor: <https://www.syngenta.fr/>; <https://www.vignevin-occitanie.com/>

Prevod: Dragutin Mijatović

O bolestima vinove loze mnogo toga je napisano. Ovo je samo mali prilog da nam slike približe nedaće sa kojima se susrećemo u vinogradu. Upoznajte pobliže na slikama simptome glavnih bolesti vinove loze. Možda neku i prepoznate.

KRIPTOGAMNE BOLESTI

Plamenjača, Peronospora (Mildiou, Downy mildew, *Plasmopara viticola*)

Plamenjača je izuzetno štetna bolest. Napada grozdove, posebno su štetni vrlo rani napadi, imaju direktan uticaj na količinu grožđa.

Pepelnica, (Oïdium, Powdery mildew, *Erysiphe necator* / *Uncinula necator*)

Pepelnica mijenja život loze, smanjuje količinu grožđa i pogoršava kvalitet vina. Te su degradacije još bolnije ako je napad uslijedio ranije.

Siva plijesan, trulež grožđa (*Botrytis*, *Botryotinia fuckeliana*/*Botrytis cinerea*). Bolest vrlo značajno smanjuje prinos grožđa. Kvalitet vina je ozbiljno narušen. Vinarstvo je teže i skuplje. Vino vrlo slabo stari. U pojedinim klimatskim predjelima (zapadna Evropa), *Botrytis cinerea* dolazi pod imenom "plemenita trulež" pošto svojim napadom poboljšava kvalitet grožđa.

Crna trulež (Black rot). Crna trulež je eksplozivna i najviše oštećuje grožđe, a pogođenom epidemijom šteta na grozdima može dovesti do gotovo potpunog uništenja prinosa. Gljiva koja izaziva bolest crne truleži bobica (lat. *Guignardia bidwellii*)
Uzročnik bijele truleži (lat. *Coniella diplodiella*)

Ekskorioza, crna pjegavost (*Excoriose, Phomopsis viticola*). Oštećenja imaju za rezultat uništavanje okaca-pupoljaka, pretjerana osjetljivost lastara. Šteta se iz godine u godinu pogoršava i može dovesti do smrti čokota.

Crvena Palež (Brenner, *Pseudopeziza Tracheiphila*). Veliki napad na lišće može imati za posljedicu smanjenje rodnog potencijala za sljedeću godinu. Pri teškim napadima, gubitak berbe može biti totalan.

Antraknoza Vinove Loze – *Gleosporium Ampelophagum* (l'anthracnose, *Elsinoë ampelina*)

Na listu se javljaju sitne, nepravilnog oblika, tamno-mrke pjege, koje postepeno blijede po sredini. Rub pega je tamne do crne boje na liskama, a ljubičasto braon do ljubičasto crn na lastarima. Pjege se javljaju i na šepurini, formira se prsten i dio grozda ispod zahvaćenog mjesta nekrotira i suši se. Pjege na bobicama liče na ptičje oko. Oboleli deo očvrsne i najpre je ulegnut a kasnije puca, pri čemu semenke ogoljevaju i ispadaju.

Plijesni (Moisissures de fin de cycle, *Penicillium sp.*, *Aspergillus sp.*)

Vino nije primjereno za stavljanje u promet. Miris i okus plijesno-zemljani.

BOLESTI DRVETA.

Bolesti drveta napadaju kostur čokota, višegodišnje organe loze uzrokujući manje ili više uginuće loze (L'eutypiose, l'Esca, Black Dead Arm)

Eutipiza ili sušenje krakova vinove loze (L'eutypiose, Le court-noué). Bolesti vinove loze su brojne, a jedna od njih je i infekcija koju uzrokuje opaka gljiva eutipiza. Kratke internodije, mali deformisani listovi, nepotpuno sazrijevanje lastara i slaba bujnost su vidljive karakteristike djelovanja gljive *Eutypa lata*. Gljiva se razvija na višegodišnjem drvetu i prouzrokuje bolesti vinove loze, tj. njegovo odumiranje drveta, dok su jednogodišnji lastari zakržljali i slične su nekim promjenama na čokotu prouzrokovane virusom infektivne degeneracije (GFLV).

Eska, apopleksija vinove loze (l'Esca)

U etiologiji klasične eske sudjeluju najmanje tri uzročnika: *Phaemoniella chlamydospora*, *Phaeoacremonium aleophilum* i *Fomitiporia mediterranea*. Prvi vanjski simptom jest promjena boje na listovima. Na lisci između glavnih nerava javljaju se izdužene žute ili crvenkastosmeđe nekroze. Između tog nekrotizirajućeg dijela nastaje šira ili uža zelena zona. List poprima specifičan izgled „tigrovih šara“. Ako nekroza prekrije veći dio liske, list se osuši.

Botriosferijsko sušenje, sušenje krakova vinove loze (Black Dead Arm-BDA)

Među gljivicama povezanim sa BDA, najčešće su vrste *Diplodia seriata*, *Neofusicoccum parvum* i *Diplodia mutila*. Prvi se simptomi primjećuju već u proljeće nakon intenzivnog porasta lastara. Pojedini mladi izdanci koji rastu iz zaraženih krakova imaju kržljiv ili skraćeni rast. Internodiji su vrlo tanki i kratki, pa takvi lastari do kraja sezone dosežu dužinu od samo 25-40 cm. Lišće koje se razvija na oboljelim lastarima je veličinom manje nego zdravo, hlorotično (žučkaste boje), deformirano, nazubljeno i uvijeno.

FITOPLAZME

Fitoplazme mogu izazvati veoma destruktivna oboljenja **vinove loze** i do sada su na vinovoj lozi utvrđene fitoplazme iz 7 grupa.

La flavescence dorée (zlatasto žutilo). Karakteristični simptomi koji ukazuju na prisustvo fitoplazmi na vinovoj lozi su: uvijanje i promjena boje lišća u žutu (bijeke sorte) odnosno crvenu boju (crvene sorte) i ti simptomi se najjasniji mogu uočiti u ranu jesen.

